

بسمه تعالی
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

استانداردهای اعتباربخشی

مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی کشور

نوبت دوم اعتباربخشی

۱۳۹۱

مقدمه:

صدور حکم نهایی اعتباربخشی که با بررسی گزارشات و بازدید توسط کمیته اعتباربخشی انجام خواهد شد به صورت های زیر خواهد بود :

۱. مجوز مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی تایید (Approve) می شود.
۲. ادامه فعالیت مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی مورد تایید به صورت مشروط بوده و در مدت زمان ۱ سال مجددا مورد بازدید قرار خواهد گرفت.
۳. ادامه فعالیت مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی مشروط بوده و با توجه به نواقص عمده مشاهده شده، در مدت زمان ۶ ماه مجددا مورد بازدید قرار خواهد گرفت و در صورت ادامه وضعیت به صورت کنونی مجوز آن عدم تأیید خواهد شد.
۴. مجوز مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی عدم تأیید (Disapprove) می شود.

**استانداردهای اعتباربخشی مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور**

فهرست

حیطه اول: حاکمیت و رهبری

- ۴..... برنامه استراتژیک.....
- ۴..... تعامل با سایر نهادها.....
- ۴..... مدیریت.....
- ۵..... نیروی انسانی.....
- ۵..... وب سایت.....
- ۵..... ساختار.....
- ۵..... فضای فیزیکی.....

حیطه دوم: برنامه‌ریزی آموزشی

- ۶..... برنامه درسی.....
- ۶..... آموزش پاسخگو.....
- ۶..... مشارکت دانشجویان در برنامه‌ها.....

حیطه سوم: رشد و بالندگی اعضای هیات علمی

- ۷..... نیازسنجی آموزشی.....
- ۷..... تنوع و گوناگونی برنامه‌های آموزشی.....

حیطه چهارم: ارزشیابی

- ۸..... تجزیه و تحلیل آزمون‌ها.....
- ۸..... ارزشیابی اعضای هیات علمی.....

حیطه پنجم: پژوهش در آموزش

- ۹..... گردش کار طرح‌های پژوهشی.....
- ۹..... طرح‌های پژوهش در آموزش.....
- ۹..... انتشار نتایج پژوهش در آموزش.....
- ۹..... دانش پژوهی آموزشی.....

برنامه استراتژیک:

استاندارد پایه^۱:

۱-۱- مرکز باید برنامه استراتژیک مصوب^۲ داشته باشد و نشان دهد که این برنامه هم راستا با برنامه استراتژیک دانشگاه بوده و برنامه‌های عملیاتی خود را منطبق با آن اجرا می‌کند.

۱-۲- مرکز باید برای برنامه استراتژیک خود نظام پایش و ارزشیابی داشته و نشان دهد که این نظام را اجرا می‌نماید.

استاندارد ارتقای کیفیت^۳:

۱-۳- بهتر است مرکز برنامه استراتژیک را بطور ادواری بازبینی نماید.

تعامل با سایر نهادها:

استاندارد پایه:

۱-۲- مرکز باید ساز و کار مناسب برای تعامل اثربخش با نهادهای آموزشی و پژوهشی دانشگاه مانند شورای آموزشی دانشگاه، شورای پژوهشی دانشگاه و دانشکده‌های تحت پوشش دانشگاه داشته باشد.

۲-۲- مرکز باید برای ایجاد دفاتر توسعه آموزش (EDO) در دانشکده‌هایی که بیش از ۵۰ نفر عضو هیات علمی دارند، اقدام و کلیه فعالیت‌های دفاتر توسعه آموزش با هماهنگی و نظارت مرکز انجام شود.

استاندارد ارتقای کیفیت:

۲-۳- بهتر است مرکز در دانشکده‌ها و مراکز آموزشی در مانی با کمتر از ۵۰ نفر عضو هیات علمی، بنا به ضرورت و به پیشنهاد رئیس دانشکده و تصویب شورای آموزشی دانشگاه، دفاتر توسعه آموزش (EDO) ایجاد کند.

مدیریت:

استاندارد پایه:

۱-۳- مرکز باید دارای مدیر مستقل باشد.

استاندارد ارتقای کیفیت:

۲-۳- بهتر است مدیر مرکز دارای تجربه علمی و عملی در زمینه آموزش پزشکی باشد.

^۱ منظور از استاندارد پایه، استاندارد الزامی یا (Must) است.

^۲ منظور از برنامه استراتژیک مصوب برنامه‌ای است که توسط مدیریت ارشد دانشگاه مورد تایید قرار گرفته و رسماً ابلاغ شده باشد.

^۳ منظور از استاندارد ارتقای کیفیت، استاندارد ترجیحی یا (Should) است.

نیروی انسانی:

استاندارد پایه:

۱-۴- مرکز باید نیروی انسانی متناسب (اعم از اعضای هیات علمی و کارشناسان دارای ردیف مرکز، اعضای کمیته‌ها و اعضای هیات علمی مدعو و یا داوطلب) با ساختار و تشکیلات خود برای اجرای وظایف محوله داشته باشد.

استاندارد ارتقای کیفیت:

۲-۴- بهتر است مرکز متناسب با واحدهای خود دارای ردیف کارشناسی و هیات علمی اختصاصی خود باشد.

وب سایت:

استاندارد پایه:

۱-۵- مرکز باید در پایگاه اینترنتی (وب سایت) اختصاصی خود برای هر یک از واحدهای مربوطه صفحات اختصاصی پویای جداگانه داشته باشد.

استاندارد ارتقای کیفیت:

۲-۵- بهتر است پایگاه اینترنتی (وب سایت) مرکز دارای بخش اخبار فعال و به روز باشد و اطلاعات و منابع جدید آموزش پزشکی را در اختیار علاقه‌مندان قرار دهد.

ساختار:

استاندارد پایه:

۱-۶- مرکز باید حداقل واحدهای برنامه‌ریزی آموزشی، ارزشیابی، رشد و بالندگی اعضای هیات علمی، پژوهش در آموزش و آموزش پاسخگو را به عنوان واحدهای اصلی داشته باشد

استاندارد ارتقای کیفیت:

۲-۶- بهتر است مرکز دارای چارت متناسب با اهداف خود باشد.

فضای فیزیکی:

استاندارد پایه:

۱-۷- مرکز باید فضای فیزیکی شامل ساختمان و تجهیزات متناسب با ساختار خود را داشته باشد.

استاندارد ارتقای کیفیت:

۲-۷- بهتر است مرکز فضای فیزیکی مستقل و مناسب برای هر یک از واحدهای اصلی، کلاس درس و سالن برگزاری کارگاه به صورت اختصاصی داشته باشد.

برنامه درسی

استاندارد پایه

۸-۱- مرکز باید ساز و کار مشخصی برای هدایت و حمایت فنی دانشکده‌ها و گروه‌های آموزشی دانشگاه در برنامه‌ریزی، بازنگری، و ارزشیابی برنامه‌های درسی^۴ خود داشته باشد.

استاندارد ارتقاء کیفیت

۸-۲- مرکز بهتر است به منظور اطمینان از به‌کارگیری اصول و مبانی علمی و روزآمد آموزشی در برنامه‌ریزی، بازنگری، و ارزشیابی برنامه‌های آموزشی دانشگاه برنامه نظارتی مشخصی داشته باشد.

آموزش پاسخگو

استاندارد پایه

۹-۱- مرکز باید برنامه مدونی برای توسعه آموزش پاسخگو در سطح دانشگاه داشته باشد.

استاندارد ارتقاء کیفیت

۹-۲- مرکز بهتر است برنامه مدونی برای توسعه آموزش پاسخگو در سطح هر دانشکده داشته باشد.

مشارکت دانشجویان در برنامه‌ها:

استاندارد پایه:

۱۰-۱- مرکز باید کمیته دانشجویی فعال منطبق با آئین نامه مربوطه داشته باشد.

استاندارد ارتقای کیفیت:

۱۰-۲- مرکز بهتر است در اکثر برنامه‌های خود از دانشجویان نظر سنجی کند.

^۴ . منظور از برنامه درسی، کوریکولوم است.

نیازسنجی آموزشی:

استاندارد پایه:

۱۱-۱- مرکز باید حداقل هر پنجسال برای برنامه‌های رشد و بالندگی اعضای هیات علمی نیازسنجی آموزشی انجام دهد.

استاندارد ارتقای کیفیت:

۱۱-۲- بهتر است مرکز برای تدوین برنامه نیازسنجی آموزشی علاوه بر نظرات اعضای هیات علمی از منابع دیگر نیز استفاده کند.

تنوع و گوناگونی برنامه‌های آموزشی:

استاندارد پایه:

۱۲-۱- برنامه‌های رشد و بالندگی مرکز باید برای رده‌های مختلف هیات علمی (تازه وارد، در مراحل میانی خدمت، سطوح بالای خدمت)، با قالب‌ها و موضوعات مختلف و در برگیرنده تمامی نقش‌های اعضای هیات علمی طراحی و اجرا شود.

استاندارد ارتقاء کیفیت:

۱۲-۲- مناسب است مرکز برنامه ای برای بکارگیری مطالب ارائه شده در کارگاهها در محیط های واقعی آموزش داشته باشد.

تجزیه و تحلیل آزمون ها:

استاندارد پایه:

۱۳-۱- مرکز باید ساز و کار مناسبی برای تجزیه و تحلیل آزمون های چند گزینه ای و بازخورد آن به اساتید مدیران گروه ها ، متولیان آموزش و دانشجویان داشته باشد .

استاندارد ارتقاء کیفیت:

۱۳-۲- بهتر است مرکز ساز و کار مناسبی برای تجزیه و تحلیل انواع آزمون های برگزار شده و بازخورد نتایج آن به اساتید ،مدیران گروه ها ، متولیان آموزش و دانشجویان داشته باشد.

ارزشیابی اعضای هیات علمی:

استاندارد پایه:

۱۴-۱- مرکز باید ساز و کار مناسبی برای ارزشیابی اعضای هیات علمی به صورت منظم و مداوم حداقل از دیدگاه دانشجویان و بازخورد نتایج به اعضای هیات علمی و رئیس دانشکده مربوطه داشته باشد .

استاندارد ارتقاء کیفیت

۱۴-۲- بهتر است مرکز ارزشیابی اساتید به صورت الکترونیکی (تحت وب) و همه جانبه از دیدگاه دانشجو و مدیر گروه انجام داده و نتایج ارزشیابی را به متولیان آموزش و مقامات ما فوق ارایه نموده و ساز و کار مناسبی برای لحاظ نمودن نتیجه ارزشیابی اساتید در ارتقای اساتید و کیفیت آموزش داشته باشد.

گردش کار طرح‌ها:

استاندارد پایه:

۱۵-۱- مرکز باید ساز و کار مناسب برای دریافت، تعیین اولویت، بررسی متدلوژیک، ارزشیابی هزینه، تصویب نهایی و ارسال برای عقد قرارداد طرح‌های پژوهش در آموزش داشته باشد.

استاندارد ارتقای کیفیت:

۱۵-۲- بهتر است مرکز تفویض اختیار تصویب نهایی طرح‌های پژوهش در آموزش را از شورای پژوهشی دانشگاه کسب نماید.

طرح‌های پژوهش در آموزش:

استاندارد پایه:

۱۶-۱- مرکز باید ساز و کار مناسبی برای تعیین اولویت‌های پژوهش در آموزش داشته باشد.

استاندارد ارتقای کیفیت:

۱۶-۲- بهتر است مرکز برای ارائه مشاوره در مورد طرح‌های پژوهش در آموزش و پایش اجرای آنها، برنامه‌ای مدون داشته باشد.

۱۶-۳- بهتر است مرکز ساز و کار مناسب برای نظارت و حمایت از به کارگیری نتایج طرح‌های پژوهش در آموزش در محیط آموزشی دانشگاه (در اصلاح یا تقویت فرایند آموزش) داشته باشد.

انتشار نتایج پژوهش در آموزش:

استاندارد پایه:

۱۷-۱- مرکز باید ساز و کار مناسب برای انتشار و ارائه نتایج فعالیت‌های خود داشته باشد.

استاندارد ارتقای کیفیت:

۱۷-۲- بهتر است مرکز علاوه بر انتشار نتایج پژوهش‌های آموزشی در سطح ملی، برای انتشار در سطح بین‌المللی نیز اقدام نماید.

دانش پژوهی آموزشی:

استاندارد پایه:

۱۸-۱- مرکز باید نشان دهد که ساز و کار مناسب را برای دریافت، بررسی، ارزیابی و تعیین امتیاز فعالیت‌های دانش‌پژوهی اعضای هیات علمی دانشگاه دارد.

استاندارد ارتقای کیفیت:

۱۸-۲- بهتر است مرکز امکانات مشاوره به اعضای هیات علمی در مورد دانش‌پژوهی آموزشی و امکان ارائه فعالیت‌های تصویب شده به سایر اعضای هیات علمی را فراهم کند.